

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Political Science (Optional) Paper-IX
POLO9: International Politics

Day and Date: Saturday, 13/05/2023
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 National power is
A) Ethical B) Invariable C) Variable D) Unethical
- 2 is useful for safeguarding the interests of the people for the survival of the mother in nation.
A) Military Power B) Ideology C) Technology D) Leadership
- 3 Which element of national power includes maps, climate and boundaries ?
A) Leadership B) Ideology C) Geographical position D) Economic position
- 4 In international politics, every nation uses its national power to defend its
A) Trade B) Equity C) Right D) Sovereignty
- 5 Which ideology failed and disintegrated Soviet Russia in 1991?
A) Capitalist B) Dictatorship C) Communist D) Democracy
- 6 means a method or technique by which one nation establishes relations with another nation
A) Revenue B) Nationality C) Monarchy D) Diplomacy
- 7 In which diplomacy it is found that the heads of state of two nations openly decide in a council .
A) Conference B) Secret C) Democratic D) Open
- 8 Which type of diplomacy was accepted by Fascism ?
A) Democracy B) Conference C) Parliamentary D) Totalitarian .
- 9 Which diplomacy started in the democracy of England ?
A) Individual B) Democratic C) Totalitarian D) Council
- 10 Who has explained the importance of diplomacy in Mandal Theory?
A) Kautilya B) Chandragupta Maurya C) Emperor Ashoka D) None of this
- 11 Which organization monitors the trade policy of the member nations ?
A) NATO B) WTO C) WHO D) Finance Commission
- 12 is the headquarters of BRICS Bank ?
A) Brazil B) Russia C) China D) India
- 13 In which year was ASEAN established ?
A) 1943 B) 1967 C) 1955 D) 1976
- 14 Which organization won the Nobel Peace Prize 2012 ?
A) SAARC Council B) European Union C) WTO D) BRICS
- 15 Which country left the European Union in 2020 ?
A) Britain B) France C) Spain D) Hungary

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Technology and military power
- 2 Determinant factor of national strength – Natural resources
- 3 Old Diplomacy
- 4 BRICS

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Ideology

- 2 Conference Diplomacy
- 3 Objectives of the World Trade Organization
- 4 Bipolar World order

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the elements and role of elements of national power by explaining the meaning of national power ?
- 2 Explain the nature and features of Post-Cold War World order ?

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 राष्ट्रीय सत्ता..... असते.
अ) नैतिक ब) अपरिवर्तनशील क) परिवर्तनशील ड) अनैतिक
- 2 राष्ट्रांत ऐक्य टिकविण्यासाठी, जनतेचे हितसंवर्धन करण्यासाठी उपयुक्त ठरते.
अ)लष्करी सामर्थ्य ब)विचारधारा क)तंत्रज्ञान ड)नेतृत्व
- 3 राष्ट्रीय सत्तेच्या कोणत्या घटकात नकाशे, हवामान व सीमा या गोष्टींचा समावेश होतो ?
अ) नेतृत्व ब) विचारधारा क) भौगोलिक स्थिती ड) आर्थिक स्थिती
- 4 आंतरराष्ट्रीय राजकारणात प्रत्येक राष्ट्र आपल्या च्या रक्षणासाठी राष्ट्रीय सत्तेचा वापर करीत असते.
अ) व्यापार ब) समता क) अधिकार ड) सार्वभौमत्व
- 5 १९९१ साली सोव्हिएट रशियामध्ये कोणती विचारसरणी अपयशी ठरून राष्ट्राचे विघटन झाले ?
अ) भांडवलवादी ब) हुकूमशाही क) साम्यवादी ड) लोकशाही
- 6 म्हणजे एक अशी पद्धती किंवा तंत्र ती ज्याद्वारे एक राष्ट्र दुसऱ्या राष्ट्राशी संबंध प्रस्थापित करते.
अ) राजस्व ब) राष्ट्रीयत्व क) राजधर्म ड) राजनय
- 7 दोन राष्ट्रांतील राष्ट्रप्रमुख यांची उघडपणे परिषद होऊन निर्णय घेतात हे कोणत्या राजनयात आढळते.
अ) परिषद ब) गुप्त क) लोकतांत्रिक ड) खुला
- 8 फॅसीझम विचारसरणी मध्ये कोणत्या राजनयाचा पुरस्कार केला होता ?
अ) लोकशाही ब) परिषद क) संसदीय ड) हुकूमशाही
- 9 कोणत्या राजनयाची सुरुवात इंग्लंडच्या लोकशाहीत झाली?
अ) व्यक्तिगत ब) लोकतांत्रिक क) हुकूमशाही ड) परिषद
- 10 मंडल सिद्धांतात कूटनीतीचे महत्व कोणी स्पष्ट केलेले आहे ?
अ) कौटिल्य ब) चंद्रगुप्त मौर्य क) सम्राट अशोक ड) यापैकी नाही
- 11 कोणती संस्था सदस्य राष्ट्रांच्या व्यापारी धोरणाचे परीक्षण करते ?
अ) नाटो ब) जागतिक व्यापार संघटना क) जागतिक आरोग्य संघटना ड) वित्त आयोग
- 12 ब्रिक्स बँकेचे मुख्यालय कोठे आहे ?
अ) ब्राझील ब) रशिया क) चीन ड) भारत
- 13 आसियान या संघटनेची स्थापना कोणत्या साली झाली ?
अ) १९४३ ब) १९६७ क) १९५५ ड) १९७६
- 14 २०१२ सालचे शांततेचे नोबेल परितोषिक कोणत्या संघटनेला मिळाले ?
अ) सार्क परिषद ब) युरोपियन महासंघ क) जागतिक व्यापार संघटना ड) ब्रिक्स
- 15 २०२० साली कोणता देश युरोपियन समुदायातून बाहेर पडला ?
अ) ब्रिटन ब) फ्रान्स क) स्पेन ड) हंगेरी

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 तंत्रविज्ञान व लष्करी सत्ता
- 2 राष्ट्रशक्तीचा निर्धारक घटक – प्राकृतिक संसाधन

3 जुना राजनय

4 ब्रिक्स

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 विचारधारा

2 परिषद राजनय

3 जागतिक व्यापार संघटनेची उद्दिष्टे

4 बहुध्रुवीय विश्वरचना

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 राष्ट्रीय सत्तेचा अर्थ सांगून राष्ट्रीय सत्तेचे घटक आणि भूमिका स्पष्ट करा ?

2 शीतयुद्धोत्तरकालीन विश्वरचनेचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये विशद करा ?

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 राष्ट्रीय सत्ता..... असते.
अ) नैतिक ब) अपरिवर्तनशील क) परिवर्तनशील ड) अनैतिक
Option 3
- 2 राष्ट्रांत ऐक्य टिकविण्यासाठी, जनतेचे हितसंवर्धन करण्यासाठी उपयुक्त ठरते.
अ) लष्करी सामर्थ्य ब) विचारधारा क) तंत्रज्ञान ड) नेतृत्व
Option 2
- 3 राष्ट्रीय सत्तेच्या कोणत्या घटकात नकाशे, हवामान व सीमा या गोष्टींचा समावेश होतो ?
अ) नेतृत्व ब) विचारधारा क) भौगोलिक स्थिती ड) आर्थिक स्थिती
Option 3
- 4 आंतरराष्ट्रीय राजकारणात प्रत्येक राष्ट्र आपल्या च्या रक्षणासाठी राष्ट्रीय सत्तेचा वापर करित असते.
अ) व्यापार ब) समता क) अधिकार ड) सार्वभौमत्व
Option 4
- 5 १९९१ साली सोव्हिएट रशियामध्ये कोणती विचारसरणी अपयशी ठरून राष्ट्रचे विघटन झाले ?
अ) भांडवलवादी ब) हुकूमशाही क) साम्यवादी ड) लोकशाही
Option 3
- 6 म्हणजे एक अशी पद्धती किंवा तंत्र ती ज्याद्वारे एक राष्ट्र दुसऱ्या राष्ट्राशी संबंध प्रस्थापित करते.
अ) राजस्व ब) राष्ट्रीयत्व क) राजधर्म ड) राजनय
Option 4
- 7 दोन राष्ट्रांतील राष्ट्रप्रमुख यांची उघडपणे परिषद होऊन निर्णय घेतात हे कोणत्या राजनयात आढळते.
अ) परिषद ब) गुप्त क) लोकतांत्रिक ड) खुला
Option 4
- 8 फॅसीझम विचारसरणी मध्ये कोणत्या राजनयाचा पुरस्कार केला होता ?
अ) लोकशाही ब) परिषद क) संसदीय ड) हुकूमशाही
Option 4
- 9 कोणत्या राजनयाची सुरुवात इंग्लंडच्या लोकशाहीत झाली?
अ) व्यक्तिगत ब) लोकतांत्रिक क) हुकूमशाही ड) परिषद
Option 2
- 10 मंडल सिद्धांतात कूटनीतीचे महत्व कोणी स्पष्ट केलेले आहे ?
अ) कौटिल्य ब) चंद्रगुप्त मौर्य क) सम्राट अशोक ड) यापैकी नाही
Option 1
- 11 कोणती संस्था सदस्य राष्ट्रांच्या व्यापारी धोरणाचे परीक्षण करते ?
अ) नाटो ब) जागतिक व्यापार संघटना क) जागतिक आरोग्य संघटना ड) वित्त आयोग
Option 2
- 12 ब्रिक्स बँकेचे मुख्यालय कोठे आहे ?
अ) ब्राझील ब) रशिया क) चीन ड) भारत
Option 3
- 13 आसियान या संघटनेची स्थापना कोणत्या साली झाली ?
अ) १९४३ ब) १९६७ क) १९५५ ड) १९७६
Option 2
- 14 २०१२ सालचे शांततेचे नोबेल परितोषिक कोणत्या संघटनेला मिळाले ?
अ) सार्क परिषद ब) युरोपियन महासंघ क) जागतिक व्यापार संघटना ड) ब्रिक्स
Option 1
- 15 २०२० साली कोणता देश युरोपियन समुदायातून बाहेर पडला ?
अ) ब्रिटन ब) फ्रान्स क) स्पेन ड) हंगेरी
Option 1

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 तंत्रविज्ञान व लष्करी सत्ता

Ans:

2 राष्ट्रशक्तीचा निर्धारक घटक – प्राकृतिक संसाधन

Ans:

3 जुना राजनय

Ans:

4 ब्रिक्स

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 विचारधारा

Ans:

2 परिषद राजनय

Ans:

3 जागतिक व्यापार संघटनेची उद्दिष्टे

Ans:

4 बहुध्रुवीय विश्वरचना

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 राष्ट्रीय सत्तेचा अर्थ सांगून राष्ट्रीय सत्तेचे घटक आणि भूमिका स्पष्ट करा ?

Ans:

2 शीतयुद्धोत्तरकालीन विश्वरचनेचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये विशद करा ?

Ans:
